

Remkes uitdaging en advies

Webinar 13 Oktober 2022

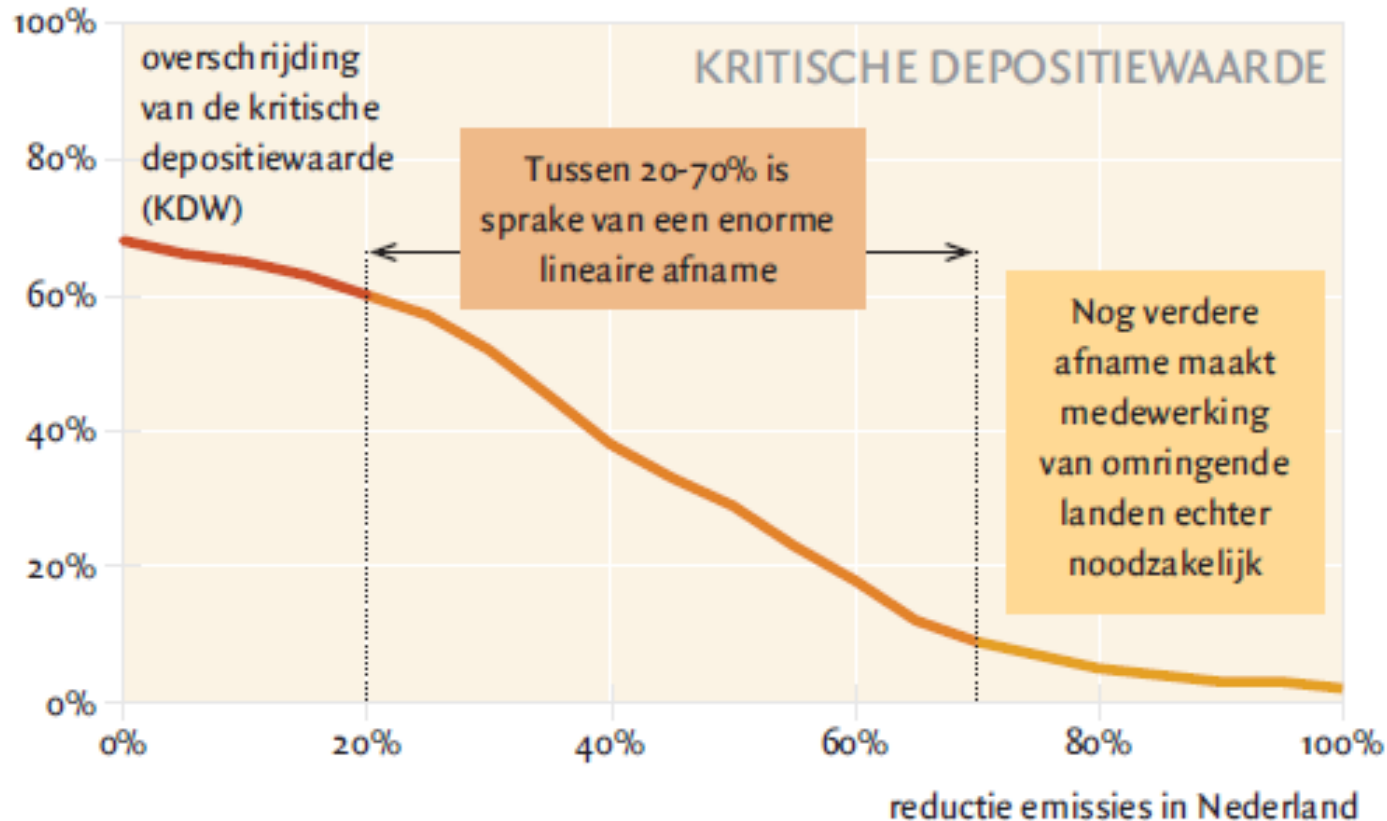
Wim de Vries. Hoogleraar milieusysteemanalyse

Uitdaging

- Vastgelopen stikstofbeleid: geen vergunningverlening voor bouwactiviteiten; PAS melders oneerlijk behandeld
- verzet tegen kaart met emissiereductiepercentages en dat middelvoorschriften centraal staan ipv doelen/vakmanschap (doel is 50% in 2030)
- Geen helder perspectief voor de boer
- Beperkte bijdrage aan halen van doelstellingen middels extensivering (denk aan PBL rapport uitkoop)

Basis 50% emissiereductie

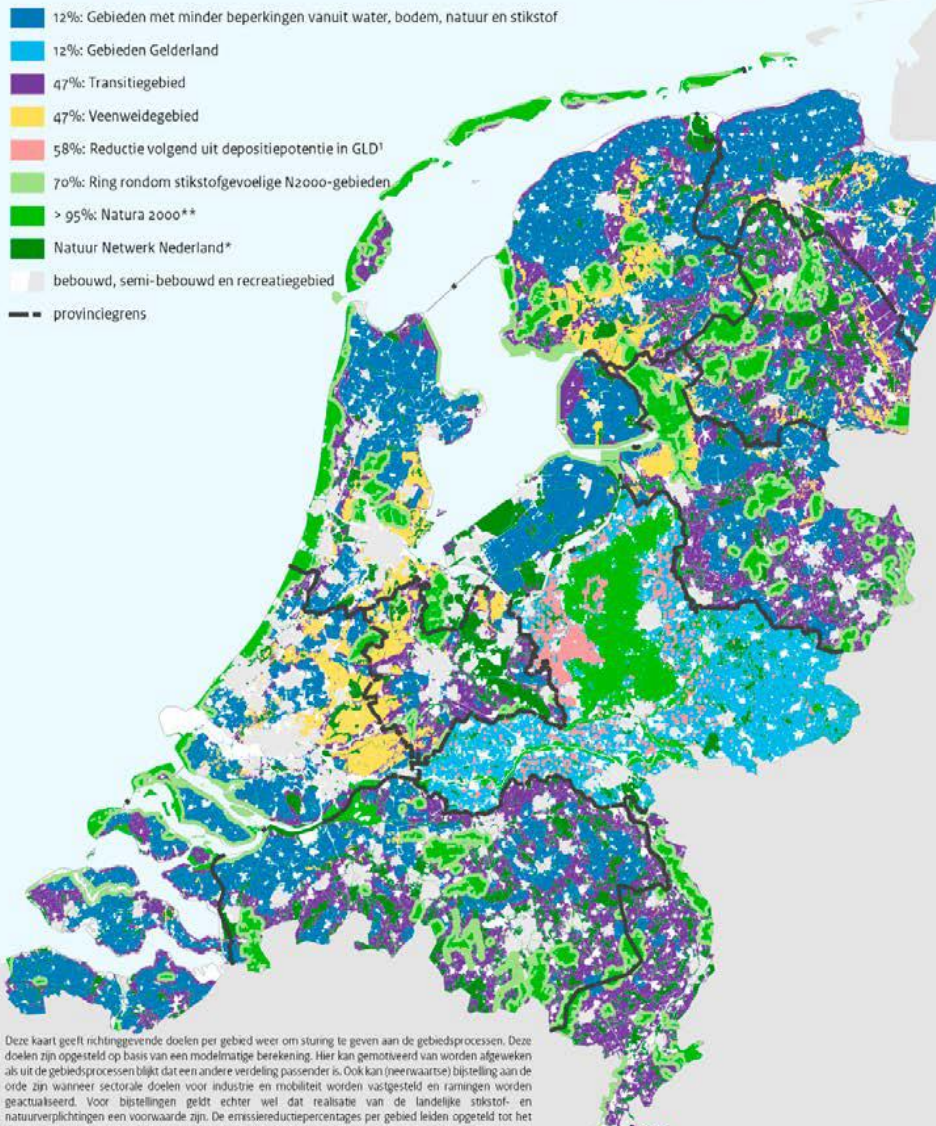

Schatting is dat bij 50% N reductie ca 75% natuur onder de KDW zit (Remkes, 2030; Kabinet 2035; 2030)

Kamerbrief 10 Juni 2022: kaart van tafel

Richtinggevende emissiereductiedoelstellingen per gebied

- 12%: Gebieden met minder beperkingen vanuit water, bodem, natuur en stikstof
- 12%: Gebieden Gelderland
- 47%: Transitiegebied
- 47%: Veenweidegebied
- 58%: Reductie volgens uit depositiepotentie in GLD¹
- 70%: Ring rondom stikstofgevoelige N2000-gebieden
- > 95%: Natura 2000**
- Natuur Netwerk Nederland*
- bebouwd, semi-bebouwd en recreatiegebied
- provinciegrens

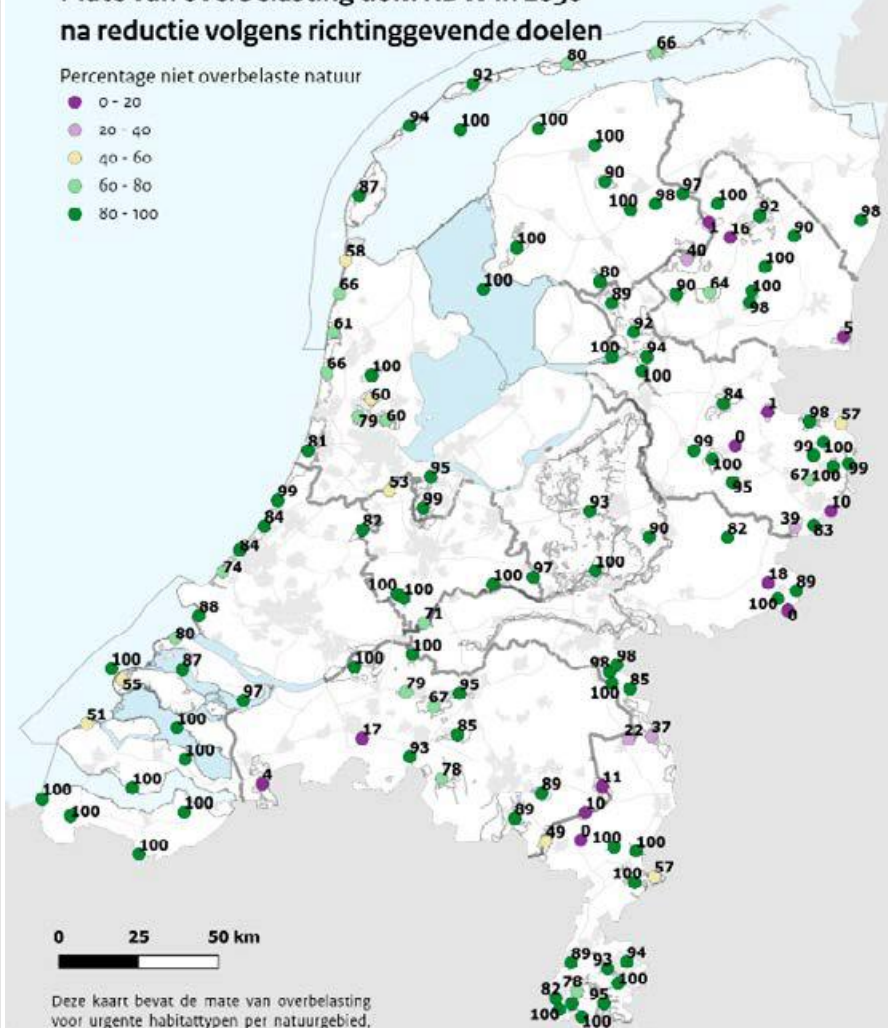

Deze kaart geeft richtinggevende doelen per gebied weer om sturing te geven aan de gebiedsprocessen. Deze doelen zijn opgesteld op basis van een modelmatige berekening. Hier kan gemotiveerd worden afgeweken als uit de gebiedsprocessen blijkt dat een andere verdeling passender is. Ook kan (neerwaarts) bijstelling aan de orde zijn wanneer sectorale doelen voor industrie en mobiliteit worden vastgesteld en ramingen worden geactualiseerd. Voor bijstellingen geldt echter wel dat realisatie van de landelijke stikstof- en natuurverplichtingen een voorwaarde zijn. De emissiereductiepercentages per gebied leiden opgeteld tot het

Mate van overbelasting t.o.v. KDW in 2030 na reductie volgens richtinggevende doelen

Percentage niet overbelaste natuur

- 0 - 20
- 20 - 40
- 40 - 60
- 60 - 80
- 80 - 100

Deze kaart bevat de mate van overbelasting voor urgente habitattypen per natuurgebied, na reductie volgens richtinggevende doelen.

KDWs niet heilig?. Waarvoor gebruiken?

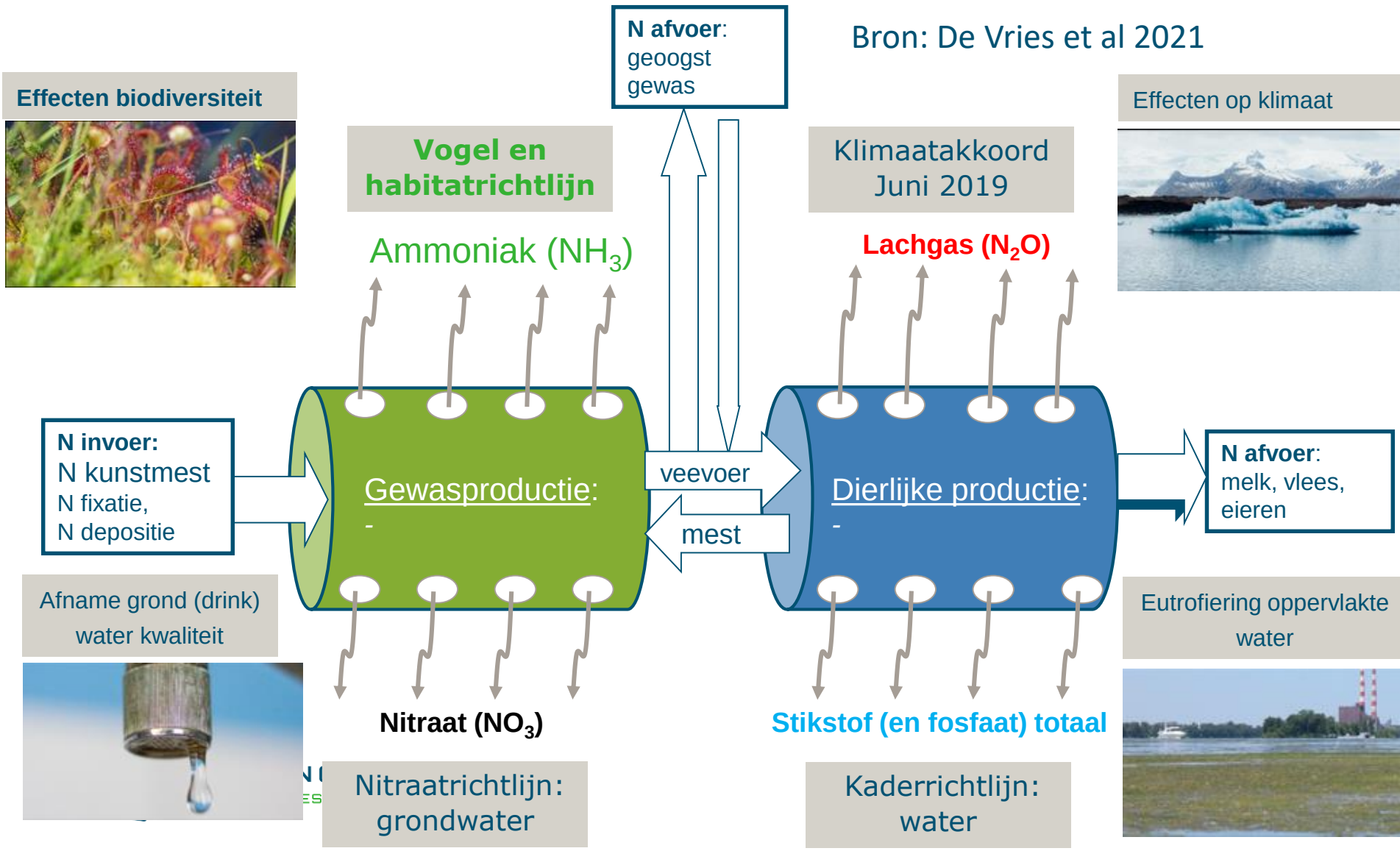

- 50% emissiereductie hangt samen met gebruik KDWs.
- Op lokale schaal is overschrijding van KDWs zeer onzeker
- Op landelijke/provinciale schaal is dat wel zeker
- Ga over op emissiebeleid op provinciale schaal!!

Alle emissies moeten minder: denk integraal:

Regeerakkoord is natuur, water en klimaat; ASB

Bron: De Vries et al 2021

Remkes Advies: wat wel kan

Bouwstenen voor nieuw stikstofbeleid

Wim de Vries (wim.devries@wur.nl) is hoogleraar Integrale Stikstof-effectanalyse aan Wageningen University & Research

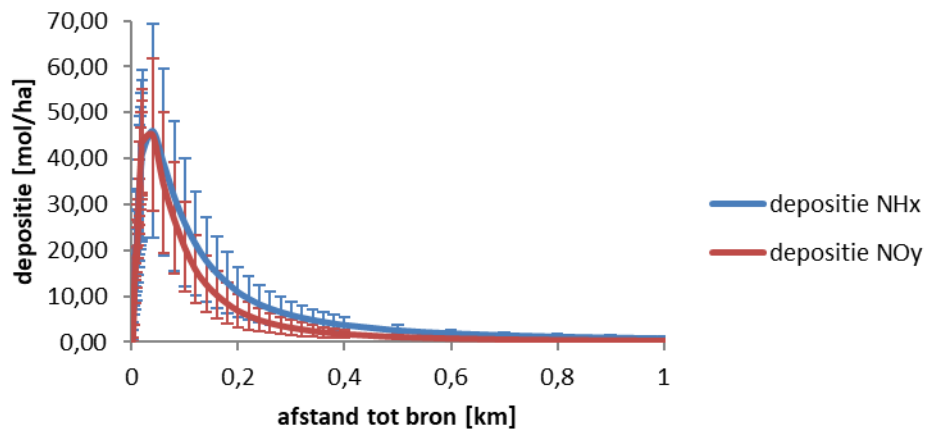
Oplossingsrichtingen nieuw beleid

- Ga van depositiebeleid naar emissiebeleid en bepaal vereiste emissiereductie: geen Aerius berekeningen
- Ga uit van landelijke NOx reductiebeleid en behandel bouw net als verkeer en industrie
- Verdeel het nationale emissieplafond voor ammoniak over de provincies (provinciale plafonds/emissiebeleid)
- Focus op reductie van het stikstofoverschot boerderij: denk integraal (afrekenbare stoffenbalans)
- Speciale regeling voor activiteiten binnen bv 500 meter van een natuurterrein (piekbelasters). Criterium Remkes?
- Zet in op verlaging emissieplafonds omliggende landen.

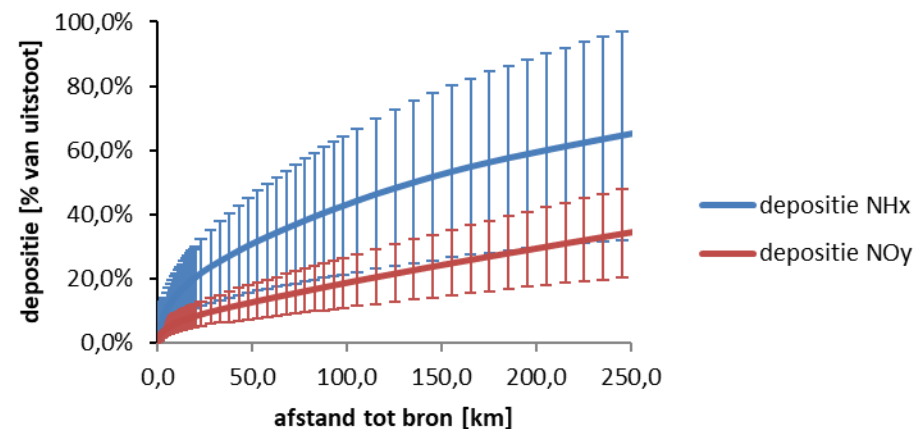
Locatie specifieke maatregelen

- Emissiereductie of sanering/verplaatsing van veehouderij bedrijven nabij Natura 2000-gebieden:
 - Levert lokaal veel reductie op
 - Geringe bijdrage aan verlagen stikstofdeken

Depositie door uitstoot van ~260 kg N/jaar
~ 300 kg NH₃/jaar of 850 kg NO₂/jaar

Depositie door uitstoot van ~260 kg N/jaar
~ 300 kg NH₃/jaar of 850 kg NO₂/jaar

Op afstand van 1 kilometer deponeert slechts ca. 5% van de ammoniak en slechts zo'n 2,5% van de stikstofoxiden; variatie in oost (hoger) en west (lager). Bron: RIVM, 2019.

Remkes Advies: wat wel kan

- Veel conform Adviezen bouwstenen nieuw stikstofbeleid
- Kaartje emissiereductiedoelstellingen van tafel: piekbelasters uitkopen en regionale doelstellingen
- Zonering in deelgebieden (dat is geen blauwdruk!!)
- Goed verdienenmodel voor elke vorm van landbouw in verschillende deelgebieden
- Meer inzetten op innovatie: veestapel reductie alleen gaat doelen niet halen (PBL rapport!)

Zoneren (herinrichten) landelijk gebied

MILIEU DOSSIER

Het Milieu Dossier accepteert artikelen die de voortgang in beleid, onderzoek en maatschappelijke respons documenteren. Bijdragen worden beoordeeld door een redactieteam.

Zoneren biedt landbouw toekomstperspectief

Prof. Martha Bakker, Prof. Wim de Vries, Dr. Gerard Ros, Dr. Hans Kros, Dr. Tom Kuhlman, Dr. Bardia Mashhoodi en Dr. Sjerp de Vries zijn verbonden aan Wageningen University; Prof. Jan Philip Witte (Flip), tot mei 2020 verbonden aan KWR en VU, is zelfstandig ondernemer.

Type C: niet-grondgebonden landbouw.

- Varkens- en pluimveehouderijen (melkvee?)
- Champignonkwekerijen en glastuinbouw
- Insecten en Viskwekerij.

Hoe nu verder

- Ga uit van een emissie-reductie doel per provincie
- Zie zonering als een richtinggevende ambitie; niet als blauwdruk. Variatie in extensivering/ innovaties
- Zet in op combinatie
 - extensivering middels stoppers (binnen 10 jaar)
 - Innovatie om doelen halen
 - Rekening houdend met NH_3 , N_2O , CH_4 , NO_3 (ASB meer relevant voor N surplus/ NO_3 dan voor NH_3)

Dank voor de aandacht

Toedienen steenmeel
(langzaam werkende
bekalking)

Vermindert verzuring
(gebrek calcium,
magnesium, kalium)
stikstof overmaat
blijft